

*Яросевич Юлія,
здобувач першого (бакалаврського) рівня вищої освіти
фізико-математичного факультету
Науковий керівник: Кривонос Мирослава,
асистент кафедри комп'ютерних наук та інформаційних технологій,
Житомирський державний університет імені Івана Франка,
м. Житомир, Україна*

АНАЛІЗ ТЕХНОЛОГІЇ SMART BOARD ТА ЇЇ ВИКОРИСТАННЯ У НАВЧАЛЬНОМУ ПРОЦЕСІ

В умовах активного впровадження цифрових технологій в усі сфери життя суспільства, в умовах інтенсивного прогресу система освіти потребує нового підходу до навчального процесу. Саме тому використання сучасних інноваційних інтерактивних технологій набуває все більшої популярності. Адже використання в освітньому процесі інтерактивних технологій змінює традиційну модель навчання, де вчитель в усній формі подає інформацію, а учні пасивно її сприймають. Із застосуванням інтерактивних технологій відбувається постійне спілкування між усіма учасниками освітнього процесу, вчитель може керувати пізнавальною діяльністю учнів, підтримувати їх в процесі прийняття рішень та розв'язуванні різноманітних задач, серед школярів, в свою чергу, зростає інтерес до навчання, що призводить до ефективнішого засвоєння знань.

Дуже популярною і найбільш використовуваною інтерактивною технологією в освітньому процесі в умовах сьогодення є програмно-технологічний навчальний комплекс на основі SMART Board («інтерактивна дошка»). Використання SMART Board дозволяє створювати інтерактивне інформаційно-комунікаційне середовище, використовуючи при цьому як традиційні, так й інноваційні технології навчання.

Зазначимо, що підхід SMART спрямований на досягнення наступних цілей у процесі навчання:

- S (Self-Directed) – можливість самостійно визначати зміст навчання та ефективно організувати самостійне навчання;
- M (Motivated) – мотивація до активної пізнавальної діяльності;
- A (Адаптивний) – вибір методу навчання, адаптованого до місця та часу навчання конкретної аудиторії, яка бажає отримати освітні послуги;
- R (Resource Free) – безкоштовний доступ до освітніх ресурсів;
- T (Technology Embedded) – постійне забезпечення використання новітніх технологій в процесі навчання.

Проаналізуємо технологію SMART Board та її використання у процесі навчання:

- у вільному доступі велика кількість безкоштовного програмного забезпечення, що містить шаблони, малюнки та схеми для всіх тем і розділів навчальної програми, внаслідок чого вчителі можуть використовувати їх для підготовки до уроків та створення різноманітних завдань;
- наявність українського програмного забезпечення;

Секція 1. Інформаційно-комунікаційні технології в освіті та науці

- SMART Board безпечна, що підтверджує сертифікат Державної санітарно-епідеміологічної служби України;
- SMART Board не потребує живлення від мережі;
- керувати всіма функціями та будь-яким програмним забезпеченням SMART Board можна простим дотиком руки або указки, а також електронними і механічними маркерами;
- панель зі зручними аксесуарами не потребує додаткових витрат на обслуговування;
- SMART Board не потребує додаткового програмного забезпечення для використання електронних маркерів, що є унікальною особливістю;
- всі функції програмного забезпечення доступні без необхідності використання численних меню;
- швидкий пошуку шаблонів у базі даних за допомогою лише ключових слів;
- наявність функції створення посилань між фотографіями, тестами та Інтернетом;
- можливість роботи з відео-матеріалами у всіх існуючих форматах;
- можливість запису дій при роботі на дошці, які можна потім відтворити на стандартних програмах Microsoft Windows;
- створення електронного тексту на основі рукописного варіанту;
- можливість використання SMART Board в режимі відео-конференцій, що є важливим під час дистанційного навчання;
- копіювання будь-якої частини «робочого столу» комп'ютера в інший файл;
- здатність підключатися до комп'ютера по бездротовому зв'язку через Bluetooth;
- наявність функції вмикання/вимикання проєкторів, комп'ютерів та інтерактивних дошок одним натисканням кнопки (пристрої пропонуються як опція);
- інтерактивні дошки сертифіковані та акредитовані Міністерством освіти і науки України.

SMART Board дозволяє легко створювати інтерактивні презентації та працювати над груповими проєктами, заохочуючи учнів до творчих рішень. Зокрема, можливість повертати об'єкти дозволяє вчителям малювати в інтерактивному режимі, щоб покращити свої навчальні матеріали, зробивши їх більш доступними та цікавими для учнів; функція «Маркер» забезпечує зв'язок окремих елементів слів і речень; розрізнення граматичних структур за допомогою функції «Move Object» дозволяє легко змінювати умови завдання; окремі малюнки можна легко перемістити в інші місця та розмістити відповідно до процесу перенесення, зберігаючи все; інструмент «Ножиці» дає змогу розміщувати, малювати, вирізати та зберігати елементи зображень і речень у буфері обміну для подальшого використання. Це сприяє активізації пізнавальної

діяльності учнів, тому рекомендуємо використовувати його, щоб потренуватися швидко писати слова на основі зображень і тексту.

Отже, створення інтерактивних презентацій є корисним для формування та розвитку навичок слухового мовлення та ритмо інтонації, а також для пізнання учнів.

Використання цієї навчальної програми в освітньому процесі активізує пізнавальну та активну діяльність учнів, забезпечує формування та розвиток мовленнєвих навичок.

Виділимо унікальні переваги та особливості роботи з інтерактивною дошкою SMART Board:

- інтерактивні дошки дозволяють учням і вчителям одночасно працювати над завданнями, сприяючи командній роботі та обміну ідеями;
- миттєвий зворотній зв'язок: учні можуть миттєво переглядати результати своїх відповідей або виконаних завдань, що допомагає розвивати критичне мислення, виявляти помилки та змінювати підходи;
- багатофункціональність інструментів SMART Board сприяє розвитку творчого мислення, дозволяючи учням візуалізувати свої ідеї та експериментувати з різними форматами;
- відкриті ширші можливості для творчих проєктів: SMART Board дозволяє легко створювати інтерактивні презентації та працювати над груповими проєктами, заохочуючи учнів до творчих рішень;
- SMART Board допомагає аналізувати складну інформацію за допомогою інтерактивної графіки, діаграм і візуалізації даних, допомагаючи учням краще розуміти й аналізувати вміст;
- створення запитань без однієї правильної відповіді допомагає учням використовувати критичне мислення для обговорення та обґрунтування своїх рішень;
- використання SMART Board дає можливість адаптувати процес навчання до різних стилів навчання, допомагаючи розвивати творчі навички в учнів;
- можливість адаптувати навчання до потреб учнів з різними здібностями, зокрема, і для учнів з особливими потребами;
- використання навчальних ігор на дошці SMART Board мотивує та заохочує учнів творчо вирішувати проблеми та співпрацювати для вирішення проблем;
- можливість працювати на одній дошці з одного або кількох пристроїв одночасно, розвиваючи навички співпраці, критичного мислення та творчого вирішення проблем;
- організація обговорень та дебатів з використанням SMART Board допомагає учням проаналізувати інформацію, побудувати аргументи та вдосконалити навички критичного мислення.

Тож можна ствердно зауважити, що використання SMART Board в процесі навчання сприяє розвитку креативності та критичного мислення учнів.

Проте слід зазначити, що навчання з використанням інтерактивного комплексу SMART Board мало чим відрізняється від звичних методів

викладання. Структура уроку залишається такою ж: повинен бути чіткий план, мета та завдання. Це є запорукою успішного проведення уроку незалежно від технологій та устаткування, які використовуються. Завдяки відчуттю успіху та власного прогресу учні краще засвоюють матеріал.

Отже, можна сказати, що використання інтерактивних технологій в сучасній освіті є надзвичайно важливим. Адже саме за умови активної взаємодії між усіма учасниками освітнього процесу учні краще свідомо засвоюють навчальний матеріал, відбувається їх розвиток і саморозвиток, а вчитель виступає в ролі наставника, лідера, організатора.

Список використаних джерел та літератури

1. Палюшок Л.В. Застосування інтерактивного програмно-технологічного навчального комплексу Smart Board у навчальному процесі. Посібник на допомогу вчителям. Львів: ЛОІППО, 2017. 84 с.

2. Кадемія М. Ю., Коваль М.С. Відкрите Smart-середовище навчання в підготовці педагогічних працівників у закладах вищої освіти // Сучасні інформаційні технології та інноваційні методики навчання у підготовці фахівців: методологія, теорія, досвід, проблеми. 2018. №50. С. 279–282.

3. Шевченко Л.С., Уманець В. О., Медведєв Р. П. Особливості професійної підготовки майбутнього педагога у smart-університеті // Смарт-освіта: досвід, реалії, перспективи. Монографія. Вінниця. 2019, 220 с.

4. Гуревич Р. С., Коношевський Л. Л. Особливості професійної Smart-технології як засіб підвищення якості освіти // Смарт-освіта: досвід, реалії, перспективи. Монографія. Вінниця. 2019, 220 с.